

Wordt het wettelijke vruchtgebruik weldra negatief?

Voorstel om uitbreiding van de wet van 22 mei 2014 als uitweg voor de impasse ten gevolge van de ineenstorting van de rentevoeten

Christian JAUMAIN¹

*actuaris, professor emeritus van de Université catholique de Louvain
gewezen voorzitter van het Instituut voor actuariële wetenschappen van deze universiteit*

maart 2016

We zijn sinds 2 jaar getuige van een ineenstorting van de rentevoeten. Volgens de recente verklaringen van de voorzitter van de Europese Centrale Bank zullen deze lage rentevoeten lange tijd aanhouden. Deze situatie leidt tot buitensporige wettelijke waarden van het vruchtgebruik.

1. Wettelijke waarden van het vruchtgebruik die duidelijk te laag zijn en binnenkort zelfs negatief worden

Sinds 1 juli 2015 evalueert de wet het vruchtgebruik van een vrouw van 80 jaar op minder dan 12 % van de waarde van het goed. Vanaf 1 juli 2016 zal de wettelijke waarde van dit vruchtgebruik onder de drempel van 9 %² zakken; nochtans mag onze vruchtgebruikster in het geval van een woning zich aan 10 jaar nettohuurinkomen verwachten, dit is bijvoorbeeld 25 % van de waarde van het goed, of zelfs meer. Nog buitensporiger: het wettelijke vruchtgebruik van 3 jaar of minder zal negatief zijn.

2. De logica van de wet van 22 mei 2014

De wettelijke waarde van het vruchtgebruik wordt op dit ogenblik berekend op basis van de waarde van het goed. Ze volgt dus uit een benadering “Waarde van het goed” zonder dat op enige wijze rekening wordt gehouden met het inkomen van het goed.

In de logica van de wet van 22 mei 2014 wordt de waarde van het vruchtgebruik in geval van betwisting dus berekend alsof het goed verkocht werd en de opbrengst van de verkoop “als goede huisvader (of -moeder)” werd belegd.

Volgens dezelfde logica:

- 1) betreft het een belegging die geacht wordt absoluut zeker te zijn,
- 2) dit wil zeggen in een staatsobligatie (OLO),
- 3) waarvan de maturiteit gelijk is aan de gemiddelde duur van het vruchtgebruik, dit wil zeggen aan de levensverwachting van de vruchtgebruiker.

De wettelijke waarde van het vruchtgebruik is gelijk aan de actuele waarde van de coupons van deze obligatie.

De ineenstorting van de rentevoeten heeft ervoor gezorgd dat de benadering “Waarde van het goed” niet meer gerechtvaardigd is wanneer het goed een mooi, stabiel en bewezen inkomen voortbrengt. In alle andere gevallen, met name voor de goederen zonder inkomen of met een laag of onzeker inkomen, blijft deze benadering gerechtvaardigd, op voorwaarde dat zij niet leidt tot een negatieve waarde van het vruchtgebruik.

¹ Met hartelijk dank aan Johan VERSTRAETE, emeritus hoogleraar van de KULeuven en erenotaris, voor zijn bereidwillige opmerkingen en suggesties.

² Indien de wet niet wordt gewijzigd en indien het volgende ministerieel besluit zoals in zijn voorgaande versies het jaar op 1 mei laat beginnen, zal de wettelijke waarde van dit vruchtgebruik vanaf 1 juli 2016 onder de drempel van 8 % zakken.

3. Wettelijke benadering op basis van het inkomen van het goed: moeilijker maar niet onoverkomelijk

De wet moet snel worden uitgebreid om een negatieve wettelijke waarde van het vruchtgebruik te vermijden. Een uitbreiding die daartoe beperkt blijft, sluit echter geen duidelijk te lage waarden van het vruchtgebruik uit wanneer het goed een aanzienlijk, stabiel en bewezen inkomen voortbrengt.

Een wettelijke benadering “Inkomen van het goed” houdt echter verschillende moeilijkheden in.

Eerste moeilijkheid. De wet zou aan de rechter ruimere beoordelingsbevoegdheden geven, wat de wet van 22 mei 2014 precies (misschien ten onrechte) wilde vermijden. Het zou dan immers de rechter zijn die beslist wanneer deze benadering wordt gebruikt in plaats van de benadering “Waarde van het goed” en, in dat geval, hoeveel dit inkomen bedraagt, naast de waarde van het goed zoals nu het geval is.

Tweede moeilijkheid. Zodra dit inkomen door de rechter is vastgesteld, is het zeker eenvoudig om het percentage ervan ten aanzien van de waarde van het goed te berekenen, bijvoorbeeld 0,5 %, 1 %, 1,5 %, 2 %, 2,5 % enz. per jaar. Voor de benadering “Inkomen van het goed” zouden aanvullende wettelijke tabellen nodig zijn met evenveel kolommen als de voorgaande percentages (zie bijlage). In voorkomend geval zou een interpolatie moeten worden uitgevoerd tussen de twee dichtstbijgelegen tabelwaarden. Daaruit zou een complicatie volgen voor de wettelijke evaluatie van het vruchtgebruik, die de wet van 22 mei 2014 eveneens heeft willen vermijden, maar die niet onoverkomelijk is.

Derde moeilijkheid. Een inkomen dat op dit ogenblik aanzienlijk en stabiel is, blijft dit niet noodzakelijk gedurende de vele jaren dat het vruchtgebruik kan duren wanneer de vruchtgebruiker nog jong is. Zal in het geval van een vrouw van 40 jaar, die een levensverwachting heeft van 47,65 jaar³, en bij een percentage van het inkomen van 3 %, de wet het vruchtgebruik van deze vrouw waarderen op meer dan 75 % volgens de benadering “Inkomen van het goed”, die veronderstelt dat het inkomen gedurende bijna 48 jaar op dit niveau zal blijven? Ter vergelijking, met de benadering “Waarde van het goed” komt men tot een vruchtgebruik van 50 %.

In een dergelijk geval zou de wet aan de rechter de bevoegdheid kunnen geven te beslissen dat wegens de onzekerheden met betrekking tot het bedrag en de stabiliteit van het inkomen, het resultaat van de benadering “Inkomen van het goed” voor (bijvoorbeeld) één derde van zijn waarde in aanmerking zal worden genomen en het resultaat van de benadering “Waarde van het goed” voor de twee overige derden van zijn waarde. In het voorgaande voorbeeld zou het vruchtgebruik dan als volgt worden geëvalueerd: $75 \% \times 1/3 + 50 \% \times 2/3 = 25 \% + 33,33 \% = 58,33 \%$.

Vierde moeilijkheid. Er moet rekening worden gehouden met de eventuele indexering van het inkomen. Dit veronderstelt in de eerste plaats dat men een hypothetisch inflatiecijfer in aanmerking neemt dat geldig is voor de volledige duur van het vruchtgebruik, ongeacht of dat nu 10, 20 of 50 jaar duurt. Tenzij men over de fameuze glazen bol beschikt, is dat uiteraard niet mogelijk. Vervolgens veronderstelt dit een evaluatie van het vruchtgebruik op basis van twee rentevoeten: enerzijds het percentage van het inkomen en anderzijds de actualiseringsrente van ditzelfde inkomen⁴. Dit zou tot een nieuwe complicatie leiden bij de wettelijke evaluatie van het vruchtgebruik. Bovendien zou aldus het axioma “vruchtgebruik + blote eigendom = volle eigendom” worden geschonden, wat in de ogen van de meeste specialisten zou neerkomen op wetenschappelijke ketterij en zou ingaan tegen de Toelichting zoals de tekst van de wet van 22 mei 2014.

³ Volgens de sterftetafels van het Planbureau, die op 14/03/2016 werden bijgewerkt. Zie: http://www.plan.be/databases/database_det.php?lang=nl&ID=50

⁴ Deze actualiseringsrente is gelijk aan het percentage van het inkomen verminderd met het verwachte gemiddelde inflatiecijfer tijdens de duur van het vruchtgebruik, bijvoorbeeld 2 %.

Rekening houdend met alle approximaties en onnauwkeurigheden die reeds in aanmerking worden genomen bij de wettelijke evaluatie van het vruchtgebruik volgens de benadering “Inkomen van het goed” (we denken in het bijzonder aan de bepaling van het percentage van het inkomen, het zuiver hypothetische karakter van de sterftetafels, de leeftijden die worden uitgedrukt op zes maanden na), is een bijkomende benadering om de indexering van het inkomen te compenseren echter denkbaar. Deze benadering zou bestaan in een evaluatie op basis van een enkele rentevoet.

Deze enige rentevoet zou gelijk zijn aan het percentage van het inkomen vermeerderd met een waarde gelijk aan “percentage van het inkomen \times levensverwachting van de vruchtgebruiker \times 1 %”⁵. Bijvoorbeeld: als het percentage van het inkomen 3 % bedraagt en de levensverwachting van de vruchtgebruiker 47,65 jaar bedraagt, zoals in het voorgaande voorbeeld, dan zal de enige rentevoet gelijk zijn aan $3\% + 3\% \times 47,65 \times 1\% = 3\% + 1,43\% = 4,43\%$. De waarde van het geïndexeerde vruchtgebruik volgens de benadering “Inkomen van het goed” is bijgevolg gelijk aan 87 % (tegenover 75 % voor het niet-geïndexeerde vruchtgebruik).

4. Cijfervoorbeelden

Voorbeeld 1. Waarde van het goed = 500.000€. Netto huurinkomen = 12.500€ / jaar, niet geïndexeerd. Leeftijd vruchtgebruiker = 80 jaar (vrouw).

1) Benadering « Waarde van het goed » (volgens M.B. 1/7/2015)

Wettelijke waarde vruchtgebruik = $500.000\text{€} \times 11,61\% = 58.050\text{€}$

2) Benadering « Inkomen van het goed »

Percentage van het inkomen = $12.500 / 500.000 = 2,50\%$

Waarde vruchtgebruik (volgens tabellen in bijlage) = $500.000\text{€} \times 21,42\% = 107.100\text{€}$

Voorbeeld 2. Zelfde gegevens. Het huurinkomen is geïndexeerd.

1) Benadering « Waarde van het goed » (volgens M.B. 1/7/2015)

Wettelijke waarde vruchtgebruik = $500.000\text{€} \times 11,61\% = 58.050\text{€}$ (idem)

2) Benadering « Inkomen van het goed »

Percentage van het inkomen = $12.500 / 500.000 = 2,50\%$ (idem)

Percentage van het inkomen na vermeerdering voor indexering = $2,50\% + 2,50\% \times 9,76 \times 1\% = 2,74\%$

Waarde vruchtgebruik = $500.000\text{€} \times 23,17\% = 115.850\text{€}$

N.B. Om het cijfer 23,17 te vinden voert men een interpolatie uit tussen de twee tabelwaarden die dichtstbijgelegen zijn van 2,74% d.w.z. 2,5% et 3,0%. Met het oog hierop kan men de volgende tabel opstellen vanaf de tabellen in bijlage.

Percentage van het inkomen	2,5%	2,74%	3,0%
Waarde vruchtgebruik (%)	21,42	$x = ?$	25,06

De beoogde waarde “ $x = ?$ ” is tussen 21,42 en 25,06 begrepen. Ze wordt als volgt berekend:

$$x = 21,42 + \frac{2,74\% - 2,5\%}{3,0\% - 2,5\%} \times (25,06 - 21,42) = 23,17$$

5. Concrete voorstellen als uitweg voor de impasse ten gevolge van de ineenstorting van de rentevoeten

1) **In het vierde lid van artikel 745sexies, § 3, de woorden “— de gemiddelde rentevoet over de laatste twee jaar van de lineaire obligaties waarvan de maturiteit gelijk is aan de levensverwachting van de vruchtgebruiker” vervangen door de woorden “de gemiddelde rentevoet over de laatste twee**

⁵ De factor van 1 % veronderstelt een inflatiecijfer van rond de 2 % tijdens de duur van het vruchtgebruik.

kalenderjaren⁶ van de lineaire obligaties waarvan de maturiteit gelijk is aan de levensverwachting van de vruchtgebruiker; als deze gemiddelde rentevoet echter lager is dan nul, wordt hij vervangen door nul.”

2) Het artikel 745sexies § 3 aanvullen met de volgende leden “*Als een goed een stabiel inkomen voortbrengt wordt de waarde van het vruchtgebruik bepaald op basis van dit inkomen. Daartoe bepaalt men het percentage van het jaarlijks inkomen ten aanzien van de normale verkoopwaarde van het goed. Vervolgens wordt de waarde van het vruchtgebruik bepaald aan de hand van aanvullende omzettingstabellen.*

Deze aanvullende omzettingstabellen zijn opgesteld volgens dezelfde beginselen als de hoofdomzettingstabellen, maar bevatten kolommen die overeenstemmen met de volgende percentages van het inkomen: 0 %, 0,5 %, 1 %, 1,5 % enz. tot 5 %. Ze vermelden volgens de leeftijd van de vruchtgebruiker zijn levensverwachting en de waarde van het vruchtgebruik in overeenstemming met die leeftijd op basis van de in de tabellen vermelde percentages van het inkomen. Als het percentage van het inkomen verschilt van de in de tabellen vermelde percentages, voert men een interpolatie uit tussen de twee dichtstbijgelegen tabelwaarden. Als de aanvullende tabellen tot een waarde van het vruchtgebruik leiden die hoger is dan die van de hoofdtabellen, wordt de eerstgenoemde waarde in aanmerking genomen.

Indien het een aan de inflatie aangepast inkomen betreft, zal het percentage van het inkomen worden verhoogd met een waarde gelijk aan: “percentage van het inkomen × levensverwachting van de vruchtgebruiker × 1 %”.

Op grond van de onzekerheden die bij een langdurig vruchtgebruik op het bedrag en de stabiliteit van het inkomen wegen, kan het resultaat dat volgt uit de aanvullende tabellen slechts voor een bepaalde breuk in aanmerking worden genomen; in dat geval wordt het resultaat dat volgt uit de hoofdtabellen in aanmerking genomen volgens de breuk die gelijk is aan de eenheid verminderd met de voorgaande breuk.

Ingeval van manifeste onbillijkheid kan de rechter hetzij de omzetting weigeren, hetzij andere omzettingsvoorwaarden bepalen⁷.”

6. Om de symfonie te voltooien: voorstellen om bepaalde juridische gebreken te corrigeren

Bepaalde tekortkomingen zijn het voorwerp van de volgende voorstellen die, evenals de uitbreiding van de wet die voorafgaat, gemakkelijk onderzoekbaar zijn; ze zouden zeer snel goedgekeurd kunnen zijn, tot grote opluchting van een groot aantal beroepsgebruikers. Andere tekortkomingen, vooral van juridische aard, en die aan het licht werden gebracht door Professor PUELINCKX-COENE⁸ dienen zo snel mogelijk gecorrigeerd te worden.

1) In het derde lid van het artikel 745sexies, § 3, de woorden “op de datum van de indiening van de in het paragraaf 2 vermelde verzoekschrift” vervangen door de woorden “op de datum van de omzetting”.

⁶ Alle andere manieren om het jaar te tellen zou nauwkeurig aangegeven moeten worden teneinde het risico van beroep op de Raad van State te vermijden. Prof. Dr. Mieken PUELINCKX-COENE waarschuwt: “*Het is niet denkbeeldig dat een benadeelde langstlevende echtgenote of wettelijk samenwonende de wettelijkheid van die tabellen bij de Raad van State zal aanvechten om ze nietig te laten verklaren*”. Zie artikel: “DE WET VAN 22 MEI 2014 BRACHT HELAAS GEEN RUST INZAKE DE WAARDERING VAN LEVENSLANG VRUCHTGEBRUIK BIJ KAPITALISATIE OF BIJ OMZETTING VAN HET VRUCHTGEBRUIK VAN DE LANGSTLEVENDE ECHTGENOTE OF WETTELIJK SAMENWONENDE”, Tijdschrift voor notarissen, die Keure, 79^e jaargang, 5, mei 2015.

⁷ Deze lid werd gesuggereerd door Johan VERSTRAETE.

⁸ Zie voorgaande voetnota.

Verantwoording⁹. De datum van indiening van het verzoekschrift tot omzetting als referentiepunt voor de waardering van het vruchtgebruik is in strijd met het concept van de wetswijziging dat in de Senaat werd neergelegd op 13 november 2013, dat niet enkel discussies tussen de erfgenamen tot een minimum wilde beperken maar ook een waardering van het omgezette vruchtgebruik beoogde zo eerlijk als "papieren" tafels het toelaten. Immers, tussen de datum van de indiening van het verzoekschrift en de daadwerkelijke omzetting kunnen er soms jaren verstrijken. In deze tussentijd geniet de langstlevende verder van zijn/haar vruchtgebruik en toch wordt er voor de waardebepaling rekening gehouden met zijn/haar leeftijd op de datum van de indiening van het verzoekschrift. Dit leidt tot onrechtvaardigheden. Reden waarom het voorstel ertoe strekt om het vruchtgebruik te waarderen op de dag van de omzetting. Dit ligt trouwens ook in de lijn van de regel die voor verdelingen geldt: de verdeling gebeurt op basis van de waarden die gelden op de dag van de verdeling.

Daarenboven leidt de datum van indiening van het verzoekschrift tot een terugwerkende berekening die op een verouderde basis wordt uitgevoerd.

In de toelichting bij het wetsvoorstel werd trouwens geen verantwoording gegeven voor de wijziging van het voormalige artikel 745sexies § 3.

2) Aan art. 745sexies wordt een paragraaf 4 toegevoegd, luidend als volgt: “De omzetting van het vruchtgebruik heeft geen terugwerkende kracht, evenmin als de toewijzing van de goederen bedoeld in artikel 745quater, § 4.” De vijfde en zesde leden van art. 745sexies § 3 worden opgeheven.

Verantwoording⁷. In het artikel 745sexies § 4 wordt bepaald dat de omzetting van het vruchtgebruik (evenmin als de toewijzing van de blote eigendom van de preferentiële goederen aan de langstlevende echtgenoot) geen terugwerkende kracht heeft. Hierdoor wilde de Wetgever van 1981 voorkomen dat bij omzetting van het vruchtgebruik de vruchtgebruiker de vruchten zou moeten teruggeven die hij of zij genoten had vanaf het ontstaan van zijn/haar vruchtgebruik tot de datum van de omzetting en dat de vruchtgebruiker van de blote eigenaars de terugbetaling kon vorderen van de interesten die hij/zij voor de erfschulden betaalde. De opheffing van deze bepaling heeft tot gevolg dat de omzetting zou kunnen beschouwd worden als een verrichting met terugwerkende kracht, met de gevolgen die men in 1981 terecht heeft willen vermijden.

In de toelichting bij het wetsvoorstel werd trouwens geen verantwoording gegeven voor de opheffing van een bepaling die in de praktijk nooit aanleiding heeft gegeven tot kritiek.

De opheffing van de vijfde en zesde leden van art. 745sexies § 3 (namelijk: “De vruchtgebruiker behoudt het vruchtgebruik van...” en “Tot dat ogenblik brengt deze som geen interesten op in voordeel van de vruchtgebruiker...”) resulteren uit de toevoeging van de paragraaf 4.

⁹ Verantwoording opgesteld door Johan VERSTRAETE.

BIJLAGE

Aanvullende omzettingstabellen van het vruchtgebruik												SIMULATIE
<i>(in % van de verkoopwaarde)</i>												
VROUWEN												
verstreken leeftijd	levens- verwachting	<i>Percentage van het inkomen</i>										
		0,0%	0,5%	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%
0	90,90	0,00	36,45	59,52	74,16	83,47	89,40	93,19	95,62	97,17	98,17	98,81
1	89,86	0,00	36,12	59,10	73,76	83,13	89,13	92,98	95,46	97,05	98,08	98,75
2	88,79	0,00	35,78	58,67	73,34	82,77	88,84	92,75	95,29	96,93	97,99	98,69
3	87,72	0,00	35,44	58,22	72,91	82,40	88,54	92,52	95,11	96,79	97,90	98,62
4	86,63	0,00	35,08	57,77	72,47	82,01	88,22	92,27	94,92	96,65	97,79	98,54
5	85,55	0,00	34,73	57,31	72,02	81,62	87,91	92,02	94,73	96,51	97,68	98,46
6	84,47	0,00	34,38	56,85	71,57	81,23	87,58	91,77	94,53	96,36	97,57	98,38
7	83,39	0,00	34,03	56,38	71,11	80,82	87,24	91,50	94,32	96,20	97,45	98,29
8	82,30	0,00	33,67	55,91	70,63	80,40	86,90	91,22	94,11	96,04	97,33	98,20
9	81,22	0,00	33,31	55,43	70,16	79,98	86,54	90,94	93,88	95,86	97,20	98,10
10	80,13	0,00	32,94	54,95	69,67	79,54	86,17	90,64	93,65	95,68	97,06	98,00
11	79,04	0,00	32,58	54,46	69,17	79,10	85,80	90,33	93,41	95,50	96,92	97,89
12	77,95	0,00	32,21	53,96	68,67	78,64	85,41	90,02	93,15	95,30	96,76	97,77
13	76,87	0,00	31,85	53,46	68,16	78,18	85,02	89,69	92,90	95,09	96,61	97,65
14	75,78	0,00	31,47	52,95	67,64	77,70	84,61	89,35	92,62	94,88	96,44	97,52
15	74,69	0,00	31,10	52,44	67,11	77,21	84,19	89,01	92,34	94,66	96,27	97,39
16	73,60	0,00	30,72	51,92	66,57	76,72	83,75	88,65	92,05	94,42	96,08	97,24
17	72,52	0,00	30,35	51,40	66,03	76,21	83,32	88,28	91,75	94,18	95,89	97,09
18	71,44	0,00	29,97	50,88	65,48	75,70	82,86	87,90	91,44	93,93	95,69	96,94
19	70,35	0,00	29,59	50,34	64,92	75,17	82,40	87,50	91,11	93,67	95,48	96,77
20	69,27	0,00	29,21	49,81	64,35	74,63	81,92	87,09	90,77	93,39	95,26	96,59
21	68,19	0,00	28,83	49,26	63,77	74,08	81,43	86,68	90,42	93,11	95,03	96,41
22	67,10	0,00	28,44	48,71	63,18	73,52	80,93	86,24	90,06	92,80	94,78	96,21
23	66,02	0,00	28,06	48,16	62,58	72,95	80,41	85,79	89,68	92,49	94,53	96,01
24	64,93	0,00	27,66	47,59	61,97	72,36	79,88	85,33	89,29	92,17	94,26	95,79
25	63,85	0,00	27,27	47,02	61,35	71,76	79,33	84,85	88,88	91,83	93,98	95,56
26	62,77	0,00	26,88	46,45	60,72	71,15	78,77	84,36	88,46	91,47	93,69	95,32
27	61,68	0,00	26,48	45,87	60,08	70,52	78,20	83,85	88,02	91,10	93,38	95,07
28	60,60	0,00	26,08	45,28	59,43	69,88	77,61	83,33	87,57	90,72	93,06	94,80
29	59,51	0,00	25,68	44,69	58,77	69,22	76,99	82,78	87,09	90,31	92,72	94,52
30	58,43	0,00	25,28	44,09	58,10	68,56	76,37	82,22	86,60	89,89	92,36	94,22
31	57,35	0,00	24,88	43,48	57,42	67,88	75,73	81,64	86,10	89,45	91,99	93,91
32	56,26	0,00	24,47	42,87	56,73	67,18	75,07	81,04	85,56	88,99	91,60	93,57
33	55,18	0,00	24,06	42,25	56,03	66,47	74,40	80,43	85,02	88,52	91,19	93,23
34	54,10	0,00	23,65	41,63	55,31	65,74	73,71	79,79	84,45	88,02	90,76	92,86
35	53,02	0,00	23,24	41,00	54,59	65,00	73,00	79,14	83,86	87,50	90,31	92,47
36	51,94	0,00	22,82	40,36	53,85	64,25	72,27	78,46	83,25	86,96	89,84	92,07
37	50,86	0,00	22,40	39,71	53,10	63,47	71,52	77,76	82,62	86,40	89,34	91,64
38	49,79	0,00	21,99	39,07	52,35	62,69	70,75	77,05	81,96	85,81	88,83	91,19
39	48,72	0,00	21,57	38,42	51,59	61,89	69,97	76,31	81,29	85,20	88,29	90,72
40	47,65	0,00	21,15	37,76	50,81	61,08	69,17	75,55	80,59	84,57	87,72	90,22
41	46,58	0,00	20,73	37,09	50,02	60,24	68,34	74,76	79,86	83,91	87,13	89,70
42	45,52	0,00	20,31	36,42	49,22	59,40	67,50	73,96	79,11	83,23	86,52	89,15
43	44,46	0,00	19,89	35,75	48,42	58,54	66,64	73,13	78,34	82,51	85,87	88,57
44	43,40	0,00	19,46	35,07	47,59	57,66	65,76	72,28	77,53	81,77	85,20	87,97
45	42,35	0,00	19,04	34,39	46,77	56,77	64,86	71,40	76,70	81,01	84,50	87,33
46	41,30	0,00	18,62	33,70	45,93	55,86	63,93	70,50	75,85	80,21	83,76	86,67
47	40,26	0,00	18,19	33,01	45,09	54,94	63,00	69,58	74,97	79,38	83,00	85,97
48	39,23	0,00	17,77	32,32	44,24	54,02	62,04	68,64	74,06	78,53	82,21	85,25
49	38,20	0,00	17,35	31,62	43,38	53,07	61,06	67,67	73,13	77,65	81,39	84,49
50	37,18	0,00	16,93	30,92	42,51	52,11	60,07	66,68	72,17	76,74	80,53	83,70

Geldigheidsperiode: van 1/7/2016 tot 30/6/2017

Bron: Prospectieve sterftetafels van het Federaal Planbureau – Updates 14/03/2016

Aanvullende omzettingstabellen van het vruchtgebruik
(in % van de verkoopwaarde)

SIMULATIE

VROUWEN

verstreken leeftijd	levensverwachting	Percentage van het inkomen										
		0,0%	0,5%	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%
50	37,18	0,00	16,93	30,92	42,51	52,11	60,07	66,68	72,17	76,74	80,53	83,70
51	36,16	0,00	16,50	30,22	41,63	51,13	59,05	65,66	71,18	75,79	79,64	82,87
52	35,16	0,00	16,08	29,52	40,75	50,16	58,03	64,63	70,17	74,82	78,72	82,01
53	34,16	0,00	15,67	28,82	39,87	49,16	56,98	63,57	69,12	73,81	77,77	81,11
54	33,16	0,00	15,24	28,10	38,96	48,14	55,90	62,48	68,04	72,76	76,77	80,17
55	32,17	0,00	14,82	27,39	38,06	47,12	54,81	61,36	66,93	71,68	75,73	79,19
56	31,19	0,00	14,41	26,68	37,15	46,08	53,71	60,23	65,80	70,57	74,66	78,17
57	30,21	0,00	13,99	25,96	36,22	45,02	52,57	59,06	64,63	69,42	73,55	77,10
58	29,24	0,00	13,57	25,24	35,30	43,96	51,42	57,87	63,43	68,24	72,39	75,99
59	28,27	0,00	13,15	24,52	34,35	42,87	50,25	56,64	62,19	67,00	71,19	74,82
60	27,31	0,00	12,73	23,80	33,41	41,77	49,05	55,39	60,92	65,74	69,94	73,62
61	26,35	0,00	12,32	23,06	32,45	40,65	47,83	54,11	59,61	64,42	68,65	72,35
62	25,40	0,00	11,90	22,33	31,49	39,53	46,59	52,80	58,26	63,07	67,31	71,04
63	24,45	0,00	11,48	21,60	30,51	38,38	45,32	51,46	56,88	61,67	65,91	69,67
64	23,51	0,00	11,06	20,86	29,53	37,22	44,04	50,09	55,46	60,23	64,47	68,24
65	22,57	0,00	10,65	20,11	28,54	36,04	42,73	48,68	54,00	58,74	62,97	66,75
66	21,64	0,00	10,23	19,37	27,54	34,85	41,39	47,25	52,50	57,20	61,42	65,21
67	20,72	0,00	9,82	18,63	26,54	33,66	40,05	45,80	50,97	55,63	59,83	63,61
68	19,80	0,00	9,40	17,88	25,53	32,44	38,67	44,30	49,40	54,00	58,17	61,94
69	18,89	0,00	8,99	17,14	24,52	31,21	37,28	42,79	47,79	52,33	56,46	60,21
70	17,99	0,00	8,58	16,39	23,50	29,97	35,87	41,24	46,15	50,62	54,70	58,43
71	17,10	0,00	8,18	15,65	22,48	28,73	34,44	39,68	44,47	48,86	52,89	56,58
72	16,22	0,00	7,77	14,90	21,45	27,47	33,00	38,09	42,76	47,07	51,03	54,68
73	15,35	0,00	7,37	14,16	20,43	26,21	31,55	36,47	41,03	45,23	49,12	52,71
74	14,50	0,00	6,98	13,44	19,42	24,96	30,10	34,86	39,28	43,37	47,18	50,71
75	13,65	0,00	6,58	12,70	18,39	23,69	28,61	33,20	37,47	41,45	45,16	48,62
76	12,83	0,00	6,20	11,98	17,39	22,44	27,15	31,56	35,68	39,54	43,15	46,53
77	12,02	0,00	5,82	11,27	16,39	21,18	25,68	29,90	33,87	37,59	41,09	44,37
78	11,24	0,00	5,45	10,58	15,41	19,96	24,24	28,27	32,07	35,65	39,03	42,21
79	10,49	0,00	5,10	9,91	14,46	18,76	22,82	26,66	30,29	33,73	36,98	40,06
80	9,76	0,00	4,75	9,25	13,52	17,57	21,42	25,06	28,52	31,80	34,92	37,89
81	9,07	0,00	4,42	8,63	12,63	16,44	20,07	23,52	26,80	29,93	32,92	35,76
82	8,41	0,00	4,11	8,03	11,77	15,34	18,75	22,01	25,12	28,10	30,94	33,66
83	7,78	0,00	3,81	7,45	10,94	14,28	17,48	20,54	23,48	26,30	29,00	31,59
84	7,18	0,00	3,52	6,90	10,14	13,25	16,25	19,12	21,89	24,54	27,10	29,55
85	6,62	0,00	3,25	6,37	9,39	12,29	15,08	17,77	20,37	22,87	25,28	27,60
86	6,10	0,00	3,00	5,89	8,68	11,38	13,98	16,50	18,93	21,28	23,55	25,74
87	5,62	0,00	2,76	5,44	8,03	10,53	12,96	15,31	17,58	19,78	21,92	23,98
88	5,17	0,00	2,55	5,01	7,41	9,73	11,98	14,17	16,29	18,35	20,35	22,29
89	4,76	0,00	2,35	4,63	6,84	9,00	11,09	13,13	15,10	17,03	18,90	20,72
90	4,38	0,00	2,16	4,26	6,31	8,31	10,25	12,14	13,99	15,78	17,53	19,24
91	4,03	0,00	1,99	3,93	5,82	7,67	9,47	11,23	12,95	14,62	16,25	17,85
92	3,72	0,00	1,84	3,63	5,39	7,10	8,78	10,41	12,01	13,58	15,10	16,60
93	3,42	0,00	1,69	3,35	4,96	6,55	8,10	9,61	11,10	12,55	13,98	15,37
94	3,16	0,00	1,56	3,10	4,60	6,07	7,51	8,92	10,30	11,66	12,99	14,29
95	2,92	0,00	1,45	2,86	4,25	5,62	6,96	8,27	9,56	10,82	12,06	13,28
96	2,69	0,00	1,33	2,64	3,93	5,19	6,43	7,64	8,84	10,01	11,17	12,30
97	2,48	0,00	1,23	2,44	3,63	4,79	5,94	7,07	8,18	9,27	10,34	11,40
98	2,28	0,00	1,13	2,24	3,34	4,41	5,47	6,52	7,54	8,55	9,55	10,53
99	2,11	0,00	1,05	2,08	3,09	4,09	5,08	6,05	7,00	7,94	8,87	9,78
100	1,94	0,00	0,96	1,91	2,85	3,77	4,68	5,57	6,46	7,33	8,18	9,03

Geldigheidsperiode: van 1/7/2016 tot 30/6/2017

Bron: Prospectieve sterftetafels van het Federaal Planbureau – Updates 14/03/2016

Aanvullende omzettingstabellen van het vruchtgebruik
(in % van de verkoopwaarde)

SIMULATIE

MANNEN

verstreken leeftijd	levensverwachting	Percentage van het inkomen										
		0,0%	0,5%	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%
0	89,15	0,00	35,89	58,81	73,48	82,89	88,93	92,83	95,34	96,97	98,02	98,71
1	88,09	0,00	35,55	58,38	73,06	82,53	88,64	92,60	95,17	96,84	97,93	98,64
2	86,99	0,00	35,20	57,92	72,61	82,14	88,33	92,36	94,98	96,70	97,83	98,57
3	85,89	0,00	34,84	57,46	72,16	81,75	88,01	92,10	94,79	96,56	97,72	98,49
4	84,77	0,00	34,48	56,98	71,69	81,34	87,67	91,84	94,59	96,40	97,60	98,40
5	83,66	0,00	34,11	56,50	71,22	80,92	87,33	91,57	94,38	96,24	97,48	98,31
6	82,54	0,00	33,75	56,01	70,74	80,50	86,97	91,28	94,15	96,07	97,36	98,22
7	81,42	0,00	33,37	55,52	70,25	80,06	86,61	90,99	93,92	95,90	97,22	98,12
8	80,30	0,00	33,00	55,02	69,75	79,61	86,23	90,69	93,69	95,71	97,08	98,01
9	79,18	0,00	32,63	54,52	69,24	79,15	85,85	90,37	93,44	95,52	96,94	97,90
10	78,05	0,00	32,25	54,00	68,72	78,68	85,45	90,04	93,18	95,32	96,78	97,78
11	76,93	0,00	31,87	53,49	68,19	78,20	85,04	89,71	92,91	95,11	96,62	97,66
12	75,80	0,00	31,48	52,96	67,65	77,71	84,61	89,36	92,63	94,88	96,44	97,52
13	74,67	0,00	31,09	52,43	67,10	77,21	84,18	89,00	92,34	94,65	96,26	97,38
14	73,55	0,00	30,71	51,90	66,55	76,69	83,73	88,63	92,04	94,41	96,07	97,24
15	72,42	0,00	30,32	51,35	65,98	76,17	83,27	88,24	91,72	94,16	95,87	97,08
16	71,30	0,00	29,93	50,81	65,41	75,63	82,81	87,85	91,39	93,90	95,66	96,92
17	70,17	0,00	29,53	50,25	64,82	75,08	82,32	87,43	91,05	93,62	95,44	96,74
18	69,06	0,00	29,14	49,70	64,24	74,53	81,83	87,01	90,71	93,34	95,22	96,56
19	67,95	0,00	28,74	49,14	63,64	73,96	81,32	86,58	90,34	93,04	94,98	96,37
20	66,84	0,00	28,35	48,58	63,03	73,38	80,80	86,13	89,97	92,73	94,72	96,17
21	65,73	0,00	27,95	48,01	62,42	72,79	80,27	85,67	89,58	92,41	94,46	95,95
22	64,63	0,00	27,56	47,43	61,80	72,19	79,73	85,20	89,18	92,07	94,19	95,73
23	63,52	0,00	27,15	46,85	61,16	71,57	79,16	84,70	88,75	91,72	93,89	95,49
24	62,42	0,00	26,75	46,26	60,52	70,95	78,59	84,20	88,32	91,35	93,59	95,24
25	61,31	0,00	26,35	45,67	59,86	70,30	78,00	83,67	87,87	90,97	93,27	94,98
26	60,20	0,00	25,94	45,06	59,19	69,64	77,38	83,13	87,39	90,57	92,93	94,70
27	59,10	0,00	25,53	44,46	58,52	68,97	76,76	82,57	86,91	90,15	92,58	94,41
28	57,99	0,00	25,12	43,84	57,83	68,28	76,12	81,99	86,40	89,71	92,21	94,09
29	56,88	0,00	24,70	43,22	57,12	67,58	75,45	81,39	85,87	89,26	91,82	93,77
30	55,77	0,00	24,28	42,59	56,41	66,86	74,77	80,77	85,32	88,78	91,41	93,42
31	54,66	0,00	23,86	41,95	55,68	66,12	74,07	80,12	84,75	88,28	90,98	93,05
32	53,55	0,00	23,44	41,31	54,94	65,37	73,35	79,46	84,15	87,76	90,53	92,67
33	52,44	0,00	23,01	40,65	54,19	64,60	72,61	78,78	83,54	87,21	90,06	92,26
34	51,33	0,00	22,59	40,00	53,43	63,81	71,85	78,07	82,90	86,64	89,56	91,83
35	50,22	0,00	22,16	39,33	52,65	63,01	71,06	77,34	82,23	86,05	89,04	91,37
36	49,11	0,00	21,72	38,66	51,87	62,19	70,26	76,58	81,54	85,43	88,49	90,89
37	48,00	0,00	21,29	37,97	51,06	61,35	69,43	75,80	80,82	84,78	87,91	90,39
38	46,90	0,00	20,86	37,29	50,26	60,50	68,59	75,00	80,08	84,11	87,31	89,86
39	45,79	0,00	20,42	36,59	49,43	59,62	67,72	74,17	79,30	83,40	86,68	89,29
40	44,69	0,00	19,98	35,90	48,59	58,73	66,83	73,31	78,51	82,67	86,01	88,70
41	43,59	0,00	19,54	35,19	47,74	57,82	65,92	72,43	77,68	81,91	85,32	88,08
42	42,50	0,00	19,10	34,48	46,89	56,90	64,99	71,53	76,82	81,12	84,60	87,43
43	41,41	0,00	18,66	33,77	46,02	55,96	64,03	70,60	75,94	80,29	83,84	86,74
44	40,32	0,00	18,22	33,05	45,14	55,00	63,05	69,63	75,02	79,43	83,05	86,02
45	39,24	0,00	17,78	32,32	44,25	54,02	62,05	68,65	74,07	78,54	82,22	85,26
46	38,16	0,00	17,33	31,59	43,34	53,03	61,03	67,63	73,09	77,61	81,36	84,46
47	37,09	0,00	16,89	30,86	42,43	52,02	59,98	66,59	72,08	76,65	80,46	83,63
48	36,03	0,00	16,45	30,13	41,52	51,01	58,92	65,53	71,05	75,66	79,52	82,76
49	34,97	0,00	16,01	29,39	40,59	49,97	57,83	64,43	69,97	74,63	78,55	81,84
50	33,93	0,00	15,57	28,65	39,66	48,93	56,73	63,32	68,88	73,57	77,54	80,90

Geldigheidsperiode: van 1/7/2016 tot 30/6/2017

Bron: Prospectieve sterftetafels van het Federaal Planbureau – Updates 14/03/2016

Aanvullende omzettingstabellen van het vruchtgebruik
(in % van de verkoopwaarde)

SIMULATIE

MANNEN

verstreken leeftijd	levensverwachting	Percentage van het inkomen										
		0,0%	0,5%	1,0%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%
50	33,93	0,00	15,57	28,65	39,66	48,93	56,73	63,32	68,88	73,57	77,54	80,90
51	32,89	0,00	15,13	27,91	38,72	47,86	55,61	62,17	67,74	72,47	76,49	79,91
52	31,87	0,00	14,70	27,18	37,78	46,80	54,48	61,02	66,59	71,35	75,41	78,88
53	30,86	0,00	14,27	26,44	36,84	45,73	53,33	59,84	65,41	70,19	74,29	77,81
54	29,86	0,00	13,84	25,70	35,89	44,64	52,16	58,63	64,20	69,00	73,13	76,70
55	28,87	0,00	13,41	24,97	34,94	43,54	50,98	57,40	62,96	67,77	71,94	75,55
56	27,89	0,00	12,99	24,23	33,98	42,44	49,78	56,15	61,69	66,51	70,70	74,35
57	26,93	0,00	12,57	23,51	33,03	41,33	48,57	54,89	60,40	65,22	69,44	73,12
58	25,97	0,00	12,15	22,77	32,07	40,21	47,34	53,59	59,07	63,89	68,12	71,83
59	25,03	0,00	11,74	22,05	31,11	39,08	46,10	52,28	57,73	62,53	66,77	70,51
60	24,10	0,00	11,33	21,32	30,15	37,95	44,85	50,95	56,35	61,14	65,38	69,14
61	23,18	0,00	10,92	20,60	29,19	36,81	43,58	49,60	54,95	59,71	63,95	67,73
62	22,26	0,00	10,51	19,87	28,21	35,65	42,29	48,21	53,50	58,23	62,46	66,25
63	21,36	0,00	10,11	19,15	27,24	34,49	40,99	46,81	52,04	56,73	60,95	64,73
64	20,46	0,00	9,70	18,42	26,26	33,31	39,66	45,38	50,53	55,18	59,37	63,15
65	19,58	0,00	9,30	17,70	25,29	32,14	38,34	43,94	49,01	53,60	57,76	61,53
66	18,70	0,00	8,90	16,98	24,30	30,95	36,98	42,46	47,44	51,97	56,09	59,84
67	17,84	0,00	8,51	16,27	23,33	29,76	35,63	40,98	45,87	50,33	54,40	58,12
68	16,99	0,00	8,12	15,55	22,35	28,57	34,26	39,48	44,26	48,64	52,66	56,35
69	16,15	0,00	7,74	14,85	21,37	27,37	32,89	37,96	42,63	46,92	50,88	54,52
70	15,32	0,00	7,36	14,14	20,40	26,17	31,50	36,42	40,96	45,17	49,05	52,64
71	14,51	0,00	6,98	13,44	19,43	24,97	30,11	34,88	39,30	43,40	47,20	50,73
72	13,71	0,00	6,61	12,75	18,46	23,78	28,72	33,32	37,60	41,59	45,31	48,77
73	12,93	0,00	6,25	12,07	17,51	22,59	27,33	31,76	35,91	39,78	43,40	46,79
74	12,17	0,00	5,89	11,41	16,57	21,42	25,96	30,21	34,21	37,96	41,47	44,78
75	11,43	0,00	5,54	10,75	15,65	20,26	24,59	28,67	32,51	36,13	39,54	42,75
76	10,71	0,00	5,20	10,11	14,74	19,11	23,24	27,14	30,82	34,30	37,59	40,70
77	10,02	0,00	4,87	9,49	13,86	18,00	21,92	25,63	29,16	32,50	35,66	38,67
78	9,35	0,00	4,56	8,88	13,00	16,90	20,62	24,15	27,51	30,70	33,74	36,63
79	8,71	0,00	4,25	8,30	12,16	15,84	19,35	22,70	25,89	28,94	31,85	34,62
80	8,10	0,00	3,96	7,74	11,36	14,82	18,13	21,29	24,32	27,22	29,99	32,65
81	7,51	0,00	3,68	7,20	10,58	13,82	16,93	19,91	22,77	25,51	28,15	30,68
82	6,96	0,00	3,41	6,69	9,84	12,87	15,79	18,59	21,29	23,89	26,39	28,79
83	6,44	0,00	3,16	6,21	9,14	11,97	14,70	17,33	19,87	22,32	24,68	26,96
84	5,95	0,00	2,92	5,75	8,48	11,11	13,66	16,13	18,51	20,81	23,04	25,20
85	5,49	0,00	2,70	5,32	7,85	10,30	12,68	14,98	17,21	19,37	21,47	23,50
86	5,08	0,00	2,50	4,93	7,28	9,57	11,79	13,94	16,03	18,06	20,04	21,95
87	4,69	0,00	2,31	4,56	6,74	8,87	10,94	12,95	14,90	16,80	18,65	20,45
88	4,32	0,00	2,13	4,21	6,23	8,20	10,12	11,99	13,81	15,59	17,32	19,00
89	3,98	0,00	1,97	3,88	5,75	7,58	9,36	11,10	12,80	14,45	16,07	17,65
90	3,67	0,00	1,81	3,59	5,32	7,01	8,66	10,28	11,86	13,41	14,92	16,39
91	3,38	0,00	1,67	3,31	4,91	6,47	8,01	9,51	10,98	12,42	13,82	15,20
92	3,12	0,00	1,54	3,06	4,54	5,99	7,41	8,81	10,18	11,52	12,83	14,12
93	2,89	0,00	1,43	2,83	4,21	5,56	6,89	8,19	9,46	10,72	11,95	13,15
94	2,68	0,00	1,33	2,63	3,91	5,17	6,40	7,62	8,81	9,98	11,13	12,26
95	2,49	0,00	1,23	2,45	3,64	4,81	5,96	7,10	8,21	9,30	10,38	11,44
96	2,30	0,00	1,14	2,26	3,37	4,45	5,52	6,57	7,61	8,63	9,63	10,62
97	2,14	0,00	1,06	2,11	3,14	4,15	5,15	6,13	7,10	8,05	8,99	9,91
98	1,98	0,00	0,98	1,95	2,90	3,85	4,77	5,68	6,58	7,47	8,35	9,21
99	1,84	0,00	0,91	1,81	2,70	3,58	4,44	5,29	6,13	6,96	7,78	8,59
100	1,71	0,00	0,85	1,69	2,51	3,33	4,13	4,93	5,71	6,49	7,25	8,00

Geldigheidsperiode: van 1/7/2016 tot 30/6/2017

Bron: Prospectieve sterftetafels van het Federaal Planbureau – Updates 14/03/2016